

Beschouwingen op begroting 2023

Voorzitter,

Allereerst willen we een woord van dank uitspreken aan iedereen die een bijdrage heeft geleverd aan de totstandkoming van deze begroting.

Het zijn bijzondere tijden en het woord crisis staat tegenwoordig bij elk thema. Keuzes maken wordt daardoor steeds moeilijker en roept meer en meer voor- en tegenstanders op. Juist nu we het nog meer samen moeten doen. Laten we dat laatste ook vooral uitstralen naar onze inwoners, verenigingen en bedrijven.

Er komen meer en complexere taken naar de gemeenten. Dit vraagt inderdaad om een ander soort bestuur en ambtelijke ondersteuning. Dit geldt ook voor de verdergaande digitalisering. We moeten ervoor zorgen dat iedereen hierbij mee kan blijven doen. Ook digitale veiligheid verdient meer aandacht in bewustzijn van zowel ambtelijke organisatie als raad. Kan het college dit in 2023 extra ondersteunen? Het uitgangspunt van goedschaligheid moeten we vasthouden én regelmatig deze verschillende schaalniveaus evalueren. Zo ook bij het onderzoek naar de renovatie van de milieustraat. Betrek hierbij tegelijkertijd, dat met de gewijzigde afvalinzameling van kerstbomen en snoeiafval, het niet voor alle inwoners het even gemakkelijk is om zelf naar de milieustraat te rijden.

Zoek bij de komst van een groene BOA de samenwerking met andere gemeentes. Eén kan het niet alleen en is erg kwetsbaar. Bij de cijfers rondom veiligheid valt het op dat 'diefstallen uit woningen' al enkele jaren veel hoger ligt dan in vergelijkbare gemeentes. Kunnen we hier verdiepend onderzoek krijgen om te zien hoe we dit omlaag kunnen krijgen en het veiligheidsgevoel in Laarbeek kunnen verbeteren?

Het is uitdagend om klimaat adaptief en betaalbaar te bouwen. Dit staat op gespannen voet met elkaar. De komende periode zal moeten uitwijzen op welke manier we de maximale kooprijzen haalbaar kunnen houden en of een andere verdeling nodig is. ABL staat open voor investeringen in woningbouwplannen als dit de betaalbaarheid verbetert. Met als voorwaarde, dat dit ten goede komt aan de Laarbeekse bevolking zoals bij de Klokkengieterij. Wij zien kansen voor betaalbaarheid door samen te ontwikkelen met de woningbouwcorporaties voor zowel sociale huur als middenhuur. We willen daarbij ruimer kijken dan alleen Wocom en dienen daarvoor een **amendement** in.

De legesopbrengst van bouwvergunningen wordt naar beneden bijgesteld terwijl de kosten van de ODZOB voorlopig gelijk blijven. Hoe denkt het college dit komend jaar weer kostendekkend te krijgen?

We zijn blij dat gestart wordt met de verkeersvisie. Zorg dat we een integrale visie ontwikkelen, waaraan we toekomstige ontwikkelingen op het gebied van bereikbaarheid toetsen. Denk hierbij ook aan de kruising bij de Klokkengieterij, waar de Dorpsstraat geen voorrang meer krijgt op de Helmondseweg. Wat betekent dit bijvoorbeeld voor sluipverkeer door de Kannelustweg, Bosscheweg en Molenstraat?

Het is treurig om vast te stellen dat we helemaal opnieuw moeten starten met de N279 en dat de besluitvorming bij de Beekse brug traag verloopt. De aanpassing bij de Beekse Brug moet versneld worden aangepakt, los van de N279. Het afsluiten van de Bosscheweg blijft onacceptabel.

De brede belangenbenadering voor de N279 is een mooi middel, maar voor Laarbeek was dit niet nodig. Er is nauwelijks bezwaar tegen de kruising Gemertseweg en rotonde Boerdonk, deze kunnen nu al uitgevoerd worden, zonder forse vertraging. Onderschrijft het college dit?

De metropoolregio Eindhoven moet een schaa sprong maken. Dit heeft ook impact op onze gemeente. ABL ziet de kansen voor economische voorspoed, maar het economische succes kent ook een maatschappelijke keerzijde. De werkgelegenheid stijgt explosief waar de groei van woonruimte, voorzieningen en infrastructuur achterblijven. Dit komt op gespannen voet te staan met het dorpse karakter met eigen identiteit wat we als Laarbeek willen nastreven. Wij zullen hierin voor onze inwoners zorgvuldige keuzes moeten maken en onze stem sterk laten horen aan de regiotafels.

Fors investeren in ons openbaar groenbeleid, dat vinden we noodzakelijk met het oog op de klimaatuitdagingen zoals hitte- en wateroverlast. Stap voor stap moet onze ruimte klimaat adaptief en bio divers worden. Dit vraagt ook wat van onze inwoners. Neem ze goed mee in wat dit voor ze betekent en waarom we het doen. Accepteer overlast wat meer, we kunnen het verwijderen van groen voor gemak niet zomaar meer veroorloven.

Door de netwerkschaarste, zal met energiebesparing de komende jaren de meeste winst behaald moeten worden. Het is goed dat we onze inwoners ondersteunen de huizen te verduurzamen, tezamen met de woningbouwverenigingen voor de huurhuizen. ABL wil ook aan de slag met de bedrijventerreinen. We zien hier kansen voor het grootschalig opwekken van energie door zon en wind, waarbij gekeken wordt om opwek en verbruik optimaal aan elkaar te koppelen om het probleem van het stroomnet te omzeilen.

ABL staat voor het organiseren van zorg dicht bij de inwoner. Wij zien dat de ontwikkelingen in het sociaal domein op dit gebied zijn vruchten afwerpt en dat vroegsignalering werkt. We beseffen dat we nooit iedereen in beeld krijgen. En toch moet dat ons streven blijven. Alle wegen die er zijn moeten eenvoudig toegankelijk zijn, zodat we tijdig aan de voorkant

ondersteuning kunnen bieden. De harmonisatie van minimaregelingen moet in het belang van onze inwoners zijn en passen in het beleid dat we voeren. Wat ABL betreft voorzien we in de basis en is het ophogen van financiële ondergrenzen maatwerk en geen vanzelfsprekendheid.

Qua planning zien we graag dat het inbedden van burgerparticipatie in de structuur van het sociaal domein eerder wordt gepland. Met blijvende aandacht voor ondersteuning van de o zo belangrijke mantelzorgers.

Wij maken ons zorgen over de opgaven rondom statushouders, vluchtelingen en migranten. De druk op onze samenleving wordt steeds zwaarder en het tekort aan woningen groter. Er is sprake van onbalans en het draagvlak onder inwoners neemt af, zoals we als gemeenteraad onlangs ook hebben laten weten aan de staatsecretaris.

ABL wil dat jongereninspraak inclusief wordt in onze gemeente, met meer ruimte voor initiatieven vanuit de Laarbeekse jeugd. Actiever opzoeken van jeugdigen en samenwerking met partners die een rol spelen in hun dagelijks leven, kan jongerenparticipatie doen toenemen.

Wij zijn tevreden met de gezonde financiële positie van Laarbeek. En kijken met een realistische blik naar mogelijkheden en onmogelijkheden die er zijn om te investeren in ons voorzieningenniveau. Zo kijken we ook naar de investeringen in het personeelsbestand. Daarom willen we graag een nadere uitwerking van het college in relatie tot de stelpost voor personele ontwikkelingen. Laat ons zien wat de gevolgen zijn van bestuurlijke keuzes en leg ons de mogelijkheden voor, zodat we samen deze keuzes kunnen maken passend bij het realisatievermogen van de gemeentelijke organisatie. We begrijpen dus de stelpost, maar willen wel eerst nog discussiëren over de invulling.

In deze begroting staan ook een behoorlijk aantal ICT gerelateerde posten. ABL onderkent het belang van een goed ingerichte ICT-organisatie. Om de keuzes die we hierin maken goed te kunnen volgen, stellen wij het college voor om hierover een raadsinformatiebijeenkomst te organiseren in 2023.

Onze inwoners verdienen tenslotte een compliment voor de wijze waarop ze afval scheiden en de lage omvang van het huishoudelijk restafval die dat oplevert. Dat is ruim de helft lager dan bij vergelijkbare gemeenten.

Fractie Algemeen Belang Laarbeek
Bas van Sinten
Maikel Sanders
Ruud Fransen
Ron Verschuren